

милиийския канунъ). Всѣки войникъ стопанисвалъ свободно отъ данъци парче земя, наричано *бацина*, не плащалъ за себе си нито харачъ, нито десетъкъ, нито данъкъ за добитъка и билъ свободенъ отъ всички „работи“. Ако ли войникътъ обработвалъ, освенъ своята бацина, и другъ парче земя, за него трѣбвало да плаща харачъ и поземленъ данъкъ; сжщо и стадата му били обложени съ данъкъ, ако сж надъ 100 брави. Братята му, синоветъ му и неговиятъ родъ плащали умѣренъ харачъ. Глава на едно войнишко село билъ джерибашията или чарибашията, сжщо войникъ, който заедно съ това изпълнявалъ длъжността на сждия и взималъ въ своя полза наложениѣтѣ глоби и данъка върху виното. Спахиитѣ и санджакъ-беговетѣ нѣмали право да се мѣсятъ въ войнишкитѣ работи. Всѣки три войника образували група, единъ отъ която всѣка година отивалъ на служба, тъй че всѣки единъ отъ тѣхъ се редувалъ презъ две години. Освенъ сжщински войници, имало още и сврѣхкомплектни, които нѣмали такива привилегии и били подчинени на спахиитѣ.

Пжтешественикътъ Дерншвамъ въ 1553 г. срѣщналъ около Нишъ една дружина войници, въоржжени съ кжси копия и отиващи за Темешварския лагеръ. Герлахъ въ 1578 г. видѣлъ въ Цариградъ нѣколко хиляди войници, които, съобразно съ задълженията имъ, дошли презъ априлъ и съ свирня на кавали и гайди и съ ржченици и пѣсни минали по цѣлия градъ, като събирали при това пари; на празника Св. Георги тѣ тържествено извели султанскитѣ и везирскитѣ коне по ливадитѣ, гдето тѣ ги гледали въ течение на четири месеци и косѣли сѣно за презъ зимата¹². Макарь и по-късно привилегиитѣ на войниците съвсемъ да изчезнали, обаче, чакъ до 1840 г., па и до съвсемъ неотдавно време всѣка година нѣколко стотинъ души дохождали въ столицата подъ предводителството на чарибашииѣтѣ си, да пасатъ султанскитѣ коне и да косятъ сѣно. Единъ отъ тѣхъ, съ лисича опашка на шапката си, обикновено носилъ предъ тѣхъ като знаме кжсъ червено сукно съ образа на полумесеца.

Копривщица (по турски Авраталанъ), най-главното войнишко село, е разположено въ Срѣдна-гора, при изворитѣ на Тополница, на разстояние 10 часа пжтъ отъ Пловдивъ, между високи планини¹³. Презъ време на старото царство тукъ се ширили само разкошни ливади, а на мѣстото на днешното градче се издигала гжста гора. Следъ падането на царството овчаритѣ описали предъ околнитѣ боляри Копривщенската долина като отлично мѣсто и вѣрно прибѣжище, поради което тамъ се поселили много семейства отъ Златица, Пловдивъ и други градове. Между поселниците имало и една богата болярка отъ село Рила. Тя отишла при султана въ Одринъ (това било, значи, преди 1453 г.) и измолила отъ него ферманъ, чрезъ който ѝ била дадена властѣта надъ Копривщица заедно съ голѣми привилегии, като, наприм., постановено било никой турчинъ да не минава презъ това мѣсто на конь. Въ този ферманъ Копривщица се споменува съ турското ѝ име *Авраталанъ* (женско поле). Болярката била известна между съгражданитѣ подъ името султанка, а потомството ѝ се наричало Султанековци. Формата на управлението въ колонията била аристократическа. Преданието разправя, че копривщенци съ своитѣ червени дрехи, високи калпаци, разкошни коне и добро оржжие придобили голѣмъ авторитетъ, обаче, всичко това сж, вѣроятно, тъмни спомени за старобългарското болярско време. Копривщенски войници сж ходили въ редоветѣ на турската армия до Офенъ и Виена. Въ кжщи главното имъ занятие било скотовѣдството; тѣ чергарували съ стадата си по цѣла Тракия, носѣли оржжие, ходѣли на ловъ и живѣли свободно, безъ да плащатъ голѣми данъци. Въ онова време населението на Копривщица било надъ 10,000 души. Силата на фермана, обаче, се намалявала, а произволътъ на чиновни-